

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag

5 november 2003

Ons kenmerk

VO/SO/2003/47838

Onderwerp

Voortgang maatschappelijke stage

In het Hoofdlijnenakkoord is aangegeven dat de maatschappelijke stage in het voortgezet onderwijs wordt bevorderd. Met deze brief informeren wij u over de activiteiten die wij hiertoe ondernemen.

De maatschappelijke stage heeft ten doel leerlingen ten behoeve van hun ontwikkeling een vorm van buitenschools leren te bieden, als onderdeel van het onderwijsprogramma. Hierdoor wordt positief bijgedragen aan het vergroten van hun maatschappelijke betrokkenheid, van hun besef voor waarden en normen en wordt actief burgerschap gestimuleerd. Door deelname aan maatschappelijke stages maken jongeren kennis met vrijwilligerswerk bij non-profitorganisaties en vrijwilligersorganisaties. De ontwikkeling en implementatie van maatschappelijke stages vragen bereidheid en inzet van alle drie de betrokken partijen: leerlingen, scholen en maatschappelijke organisaties.

De activiteiten ter bevordering van de maatschappelijke stage bouwen voort op hetgeen reeds in gang gezet is (zie onze brief van 9 januari 2003, kenmerk DSB/IN-2342129).

Voortvloeiend uit het Hoofdlijnenakkoord zijn in de OCW-begroting extra middelen opgenomen voor maatschappelijke stage en leerlingbegeleiding gezamenlijk. Voor 2004 is hierdoor bij OCenW € 1 miljoen beschikbaar voor bevordering van de maatschappelijke stage. Op de VWS-begroting is in 2004 € 104.000 beschikbaar.

Pilots maatschappelijke stage

Om de mogelijkheden voor de invoering van een maatschappelijke stage beter in beeld te krijgen, wordt er het lopend schooljaar een tiental pilots¹ uitgevoerd waarbinnen onderzoek wordt gedaan naar succesfactoren en valkuilen. Daarbij wordt mede voortgebouwd op de bevindingen uit het eerdere

---

¹ De volgende pilots zijn geselecteerd: Assen, Dr. Nassaucollege; Naaldwijk, Nieuw Holland College; Tilburg, Koning Willem II College; Tilburg, 2 College West; Valkenswaard, Scholengemeenschap Were Di; Den Haag, Terra College; Helmond, Jan van Brabantcollege; Amersfoort, Meridiaan College 't Hooghe Landt; Papendrecht, Willem de Zwijger College; Weert, Bisschoppelijk College en Philips van Horne Scholengemeenschap

onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut, waarvan u het rapport als bijlage bij onze brief van 9 januari mocht aantreffen.

Het Christelijk Pedagogisch Studiecentrum (CPS) en Civiq (de nieuwe naam voor de gefuseerde organisaties Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk / stichting VrijwilligersManagement) hebben de krachten gebundeld en gaan gezamenlijk de pilots monitoren. Bij de pilots gaat het om lokale initiatieven die vanaf de eerste start worden begeleid en gevolgd. Het betreft zowel stedelijke als plattelandsscholen, in schooltype variërend van vmbo tot vwo. De precieze vorm van de maatschappelijke stage (de duur, al dan niet verplicht), wordt overgelaten aan de lokale partners. Het beoogde resultaat is een in de praktijk beproefd stappenplan met succes- en faalfactoren bij de invoering van de maatschappelijke stage. Het stappenplan zal onder andere aandacht besteden aan de inbedding van de maatschappelijke stage in het onderwijsprogramma, de praktische vormgeving ervan, de ondersteuningsbehoeften van scholen en maatschappelijke organisaties en de bereidheid van leerlingen, scholen en maatschappelijke organisaties om te participeren in de maatschappelijke stage. De pilots worden gedurende het gehele schooljaar 2003/2004 gevolgd. In de bijlage treft u een overzicht aan van de pilots in 2003-2004.

De eindrapportage is in het najaar van 2004 gereed, maar al tijdens de looptijd van de pilots wordt, op basis van de eerste resultaten uit de pilots, bekeken op welke knelpunten in 2004 extra inzet en ondersteuning vanuit het Rijk gewenst is. De pilots worden afgesloten met een conferentie waarop de rapportage, met het bovengenoemde stappenplan, wordt gepresenteerd.

Promotie- en implementatiecampagne

Naast de pilots en het bijbehorend onderzoek start er dit najaar een promotie- en implementatiecampagne rond maatschappelijke stage. Het betreft onder meer het creëren van een vindplaats voor best practices, methodieken, werkmateriaal, ondersteuningsaanbod, onderzoek, tips en relevante links rond dit thema. Daarnaast worden er activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd om de maatschappelijke stage breed onder de aandacht te brengen van de drie doelgroepen, leerlingen, scholen en maatschappelijke organisaties, en hen te stimuleren hieraan bij te dragen. Naast CPS en Civiq heeft voor deze stimuleringsactiviteiten de Nationale Jeugdraad (NJR) haar medewerking toegezegd.

Vanzelfsprekend zal er sprake zijn van een uitwisseling tussen de ervaringen in de pilots, de verzamelde informatie (best practices, methodieken, en dergelijke) en de inzet in de stimuleringsactiviteiten.

Over de opbrengsten van de pilots, de eruit voortvloeiende extra activiteiten en de promotie- en implementatiecampagne zullen wij u eind 2004 informeren.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

(drs. Clémence Ross-van Dorp)